

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 16. децембар 2011. године

Предмет бр. 310/09

Велибор АЋАНЧИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 16. децембра 2011. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 18. септембра 2009. године и уписана је истог дана.
2. Дана 3. октобра 2011. године, Комисија је затражила од жалиоца да достави додатне информације. Дана 10. новембра 2011. године, Комисија је од жалиоца добила тражену документацију. Дана 12. децембра 2011. године, Комисија је од жалиоца затражила додатне информације, које је су биле достављене истог дана.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

3. Жалилац је становник Косова. Он тврди да је садашњи власник непокретне имовине и неколико земљишних парцела које се налазе у селу Бабин Мост, у општини Обилић. Жалилац наводи да је горенаведена имовина раније била у власништву његове покојне мајке, са којом је живео до распоређивања КФОР-а јуна 1999. године, када су били приморани да оду. Он наводи да је био обавештен о томе да је део његове имовине уништен током друге половине 1999. године, док је други део имовине био узурпиран.

A. Судски поступак

4. Дана 5. августа 2004. године, жалиочева мајка поднела је тужбу Општинском суду у Приштини против Општине Обилић и Привремених институција самоуправе (ПИС), у којој је тражила надокнаду за уништење своје куће и помоћних објеката који су се налазили на њеном поседу у селу Бабин Мост, на катастарским парцелама бр. 1124/1 и 1124/2.
5. Дана 8. септембра 2004. године, жалиочева мајка је преминула. Жалилац је постао власник катастарских парцела бр. 1124/1 и 1124/2
6. До краја 2008. године, Општински суд у Приштини није контактирао жалиоца нити су заказана саслушања у вези са горенаведеном тужбом.
7. Током 2004. године, судовима на Косову је поднето око 17.000 захтева за надокнаду штете, већином од стране косовских Срба који су 1999. године напустили своје домове на Косову због непријатељске агресије, и чија је имовина касније била оштећена или уништена. Са циљем да задовоље законски петогодишњи лимит за предају грађанских захтева за надокнаду штете, ови жалиоци су поднели своје захтеве у отприлике исто време током 2004. године. Захтеви су били управљени против УНМИК-а, КФОР-а, ПИС-а и релевантне општине (видети Саветодавна комисија за људска права (у даљем тексту: ХРАП), *Милогорић и остали*, предмети бр. 38/08, 58/08, 61/08, 63/08 и 69/08, мишљење од 24. марта 2010, § 1; за правну основу по којој су жалиоци засновали своје захтеве видети исто мишљење, § 5).
8. У вези са овим предметима, директор Одељења правде (ОП) при УНМИК-у послао је 26. августа 2004. године писмо председницима свих општинских и окружних судова и председнику Врховног суда Косова, у коме помиње да је поднето „преко 14.000“ таквих захтева. Указао је на „проблеме које ће судови имати због тако великог прилива захтева“ и замолио је да „се не заказују [такви] предмети док не будемо заједно одлучили како најбоље да их решимо“ (за пуни текст писма видети мишљење о предмету *Милогорић и остали*, наведеном горе у § 7, под § 6).

9. ОП је 15. новембра 2005. године, упутило обавештење судовима да почну рад на захтевима у вези са штетом коју су нанела идентификована физичка лица, као и за штету учињену након октобра 2000. године, имајући у виду да „препреке ефикасном решавању ових случајева“ више не постоје. Захтеви који се тичу догађаја пре октобра 2000. нису обухваћени овим писмом.
10. Дана 28. септембра 2008. године, директор ОП-а упутио је савет судовима да би случајеве који нису били заказани по захтеву од 26. августа 2004. године, требало сада да обраде.
11. Дана 10. септембра 2008. године, жалилац је поднео нов захтев Општинском суду у Приштини, овог пута тражећи евикцију два именована тужена лица која су наводно нелегално заузела делове поседа (катастарске парцеле бр. 1124/1 и 1124/2), као и тражећи надокнаду за немогућност да користи своју имовину од 1999. године. Није јасно да ли су ови поступци и даље на чекању.
12. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову.

Б. Поступак пред Косовском агенцијом за имовину

13. Дана 2. маја 2006. године, жалилац је такође поднео три захтева Косовској агенцији за имовину (КАИ) за признавање власништва над неколико поседа (катастарске парцеле бр. 1124/1, 1124/2, 1076 и 882) које се налазе у општини Обилић.
14. Комисија за имовинске тужбене захтеве (КИТЗ) донела је три одлуке у вези са овим захтевима: две 22. фебруара 2008. године и трећу 23. октобра 2008. године. У свим овим одлукама је установљено да је жалилац био власник наведених поседа и станари су обавештени да морају напустити поседе у року од 30 дана од дана доставе налога, у супротном ће бити исељени.
15. Ове одлуке очигледно нису спроведене. Из података које је доставио жалилац изгледа да се он августа 2009. године жалио на недостатак спровођења одлука од стране КАИ КИТЗ-у и Врховном суду Косова.
16. У писму датираним на 8. децембар 2009. године, из КАИ-ја су објаснили жалиоцу да је 2. децембра 2009. године КИТЗ преиначио све три горенаведене одлуке. Наведени разлог био је тај што се, након што је Косовска катастарска агенција омогућила приступ катастарским подацима, и након прегледа тих података, испоставило да су тражени поседи неисправно убележени. Због тога је закључено да су претходне одлуке у вези са овим захтевима правно неважеће и да се не смеју користити у било каквој правној трансакцији или за било какву

другу употребу у погледу поседа који су предмет захтева. Сходно процедурама КАИ, захтев и сви нови примљени одговори или информације биће проверени и представљени КИТЗ-у због поновног разматрања.

17. Дана 22. јуна 2011. године, КИТЗ је донео одлуку којом је жалиоцу дао права власништва над катастарским парцелама бр. 1124/1 и 1124/2.
18. До данашњег дана КИТЗ није донео одлуке које се односе на остале парцеле које жалилац наводно поседује.

III. ЖАЛБА

19. Жалилац у суштини тврди да је Општински суд у Приштини обуставио поступак поводом његовог захтева за компензацију штете поднетог 5. августа 2004. године против Општине Обилић и ПИС-а због уништења његове имовине и да, као резултат, овај поступак није решен у догледно време, чиме је дошло до повреде члана 6 § 1 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП). Он тврди да је из истог разлога његово право на ефикасан правни лек сходно члану 13 ЕКЉП такође нарушено. Жалилац се даље жали на чињеницу да је, уништењем његове имовине и одбијањем Општинског суда у Приштини да реши његов захтев за надокнаду штете, нарушено његово право на имовину (члан 1 Протокола бр. 1 ЕКЉП).
20. Жалилац такође тврди да је Општински суд у Приштини одложио поступак који се односи на његов захтев за евикцију поднет 10. септембра 2008. године против два именована тужена лица и да због тога овај поступак није завршен у догледно време, чиме је прекршен члан 6 § 1 ЕКЉП.
21. Коначно, он наводи повреду свог права на имовину (члан 1 протокола бр. 1 ЕКЉП), као и повреду свог права на ефикасан правни лек (члан 13 ЕКЉП) као последицу пропуста КАИ да спроведе своје одлуке од 22. фебруара 2008. и 23. октобра 2008. године којима је утврђено његово власништво над траженом имовином.

IV. ПРИМЕНА ПРАВИЛА 29BIS ПОСЛОВНИКА КОМИСИЈЕ

22. Комисија напомиње да жалба покреће питања која су, бар утолико што се жалба односи на поступак покренут 2004. године пред Општинским судом у Приштини, суштински иста као питања која су покренута, између осталих, у предметима бр. 38/08 Милогорић, 58/08 Живаљевић, 61/08 Гојковић, 63/08 Ђукић и 69/08 Богићевић, који су већ разматрани од стране Комисије. Штавише, на основу предмета чини се да се не покреће ни једно ново питање прихватљивости у односу на тај аспект овог предмета. Комисија стога закључује да, сходно правилу 29bis Пословника Комисије, није неопходно да

проследи УНМИК-у овај део ове жалбе. Комисија сматра да може размотрити прихватљивост целе жалбе без прослеђивања.

V. ПРАВО

23. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права.

А. Поступак за надокнаду штете пред Општинским судом у Приштини, у вези са захтевом за надокнаду штете против Општине Обилић и ПИС-а

Наводно кршење чланова 6 § 1 и 13 ЕКЉП

24. Комисија је мишљења да, будући да жалилац указује на кршење чланова 6 § 1 и 13 ЕКЉП, он у ствари подноси две жалбе (видети приступ усвојен, између осталог, у случају *Милогорић*, бр. 38/08, одлука од 22. маја 2009. године; упоредити Европски суд за људска права (ЕСЈП), *Аћимовић против Хрватске*, бр. 48776/99, одлука од 30. маја 2000. год; ЕСЈП, *Кутић против Хрватске*, бр. 48778/99, одлука од 11. јула 2000.). Са једне стране, он се жали поводом чињенице да, услед обустављања поступка у надлежном суду, није био у могућности да добије одлуку у вези са својим захтевима за одштету за своју уништenu имовину. Комисија је мишљења да ова жалба може да покрене питање права жалиоца на приступ суду сходно члану 6 § 1 ЕКЉП као и његово право на ефикасни правни лек сходно члану 13 ЕКЉП. Са друге стране, жалилац се жали на дужину поступка пред надлежним судовима, с обзиром на чињеницу да је поступак започет 2004. године и да од тада његови захтеви нису разматрани. Ова жалба би могла да доведе у питање његово право на правосудну одлуку у разумном временском року, у смислу члана 6 § 1 ЕКЉП.

25. Комисија је мишљења да жалба сходно члановима 6 § 1 и 13 ЕКЉП покрене озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да ова жалба није очигледно неоснована у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 (видети, између осталог, случај ХРАП, *Милогорић*, наведен у § 24 изнад, при § 18).

26. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 1 Протокола бр. 1 ЕКЉП

27. Жалилац се жали на кршење свог права на имовину (члан 1 Протокола бр. 1). Он се уопштено жали поводом чињенице да је његова имовина оштећена или

уништена, као и због пропуста Општинског суда у Приштини да реши његов захтев за одштету.

28. Комисија подсећа да, сходно члану 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, она има надлежност једино над „жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло 23. априла 2005. године или касније или су произашла из чињеница насталих пре овог датума, при чему су поменуте чињенице проузроковале континуирано кршење људских права“. Оштећење и уништење имовине су тренутни чинови који не проузрокују континуирано кршење (видети ХРАП, *Лајовић*, бр. 09/08, одлука од 16. јула 2008, § 7). Имајући на уму да је до оштећења његове имовине наводно дошло 1999. године, следи да овај део жалбе лежи ван надлежности Комисије *ratione temporis*.
29. Поводом жалбе да, услед обустављања поступака који су започети у вези са захтевом жалиоца, жалилац до сада није био у могућности да добије накнаду за штету нанету његовој имовини, Комисија наводи да се, утолико што се судски поступак разматра са становишта имовинског права, овај поступак не може одвојити од радњи на којима се заснивају захтеви пред судовима. Или, у облику позитивне изјаве, како је то Европски суд за људска права учинио у складу са својом правном надлежношћу под ЕКЉП:

„... временска правна надлежност Суда треба да се утврди у односу на чињенице које узрокују наводни конфликт. Због накнадне немогућности да се правним леком реши, овај конфликт је немогуће вратити под оквире временске правне надлежности Суда“ (ЕСЉП (Велико веће), *Блечич против Хрватске*, бр. 59532/00, пресуда од 8. марта 2006, § 77, ЕКЉП, 2006-III).

30. Следи да овај део жалбе такође лежи ван оквира правне надлежности Комисије *ratione temporis* (видети, између осталог, ХРАП, *Гојковић*, бр. 63/08, одлука од 4. јуна 2009, §§ 24-25).

Б. Поступак за евикцију пред Општинским судом у Приштини, у вези са захтевом за евикцију

31. Жалилац такође тврди да је Општински суд у Приштини одложио поступак који се односи на његов захтев за евикцију поднет 10. септембра 2008. године против два именована тужена лица и да због тога овај поступак није завршен у догледно време, чиме је прекршен члан 6 § 1 ЕКЉП.
32. У вези са овим захтевом, Комисија напомиње да је мање од три месеца након што је он поднет, ЕУЛЕКС преузео потпуну радну контролу у области владавине права (видети § 12 изнад).
33. У току кратког периода током ког је УНМИК и даље био одговоран за рад суда, Комисија сматра да је овај део жалбе очигледно неоснован.

34. Што се тиче периода после 9. децембра 2008. године, овај део жалбе лежи ван надлежности Комисије *ratione personae*.

В. Наводни недостатак спровођења одлука Комисије за имовинске тужбене захтеве

35. Жалилац такође тврди да КАИ није спровела одлуке које је донео КИТЗ 2008. године, којима је утврђено жалиочево власништво над имовином која је предмет захтева (катастарске парцеле бр. 1124/1, 1124/2, 1076 и 882) које се налазе у општини Обилић.

36. КАИ је послала писмо жалиоцу 8. децембра 2009. године, у коме је објашњено да је разлог за неспровођење одлука тај што је КИТЗ 2. децембра 2009. године преиначио све три одлуке које је раније донео јер је имовина која је предмет захтева била нетачно уписана. Комисија напомиње да је 22. јуна 2011. године КИТЗ донео одлуку којом је жалиоцу дао права власништва над катастарским парцелама бр. 1124/1 и 1124/2 (видети § 17, изнад).

37. Комисија напомиње да, у погледу УНМИК-ове административне контроле над КАИ, Генерални секретар УН-а у извештају који је упућен Савету безбедности Уједињених нација о Привременој управи мисије на Косову, са датумом од 17. марта 2009. године, наводи да су, пошто овлашћење УНМИК-а над КАИ није продужено после 31. децембра 2008. године, косовске власти и међународни директор именован од стране Међународног цивилног представника/Специјалног представника Европске Уније преузели пуну радну контролу над КАИ. Након тога је КАИ радила у складу са законима усвојеним од стране Скупштине Косова (S/2009/149, § 24; видети ХРАП, *Кушић*, бр. 08/07, мишљење од 15. маја 2010. године, § 51).

38. Такође, у предмету *Кушић* (наведеном изнад у § 37, при § 52), Комисија је већ установила да, од 31. децембра 2008. године, УНМИК више не сноси одговорност за радње или пропусте који се приписују КАИ.

39. Следи да овај део жалбе лежи ван оквира надлежности Комисије *ratione personae*.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

- ПРОГЛАШАВА ПРИХВАТЉИВИМ ЖАЛБЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПРАВО ПРИСТУПА СУДУ И ПРАВО НА ЕФИКАСАН ПРАВНИ ЛЕК (ЧЛАНОВИ 6 § 1 И 13 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА) И ПРАВО НА ПРАВОСУДНУ ОДЛУКУ У РАЗУМНОМ РОКУ (ЧЛАН 6 § 1 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА), У ПОГЛЕДУ

**ПОСТУПКА ПОКРЕНУТОГ 2004. ГОДИНЕ ПРЕД ОПШТИНСКИМ СУДОМ
У ПРИШТИНИ;**

- ПРОГЛАШАВА ОСТАТАК ЖАЛБЕ НЕПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући